

соціальної роботи в Україні. Це дозволить подолати механізацію допомоги та повернути соціальним працівникам роль авторитетних суб'єктів суспільного договору.

Список використаних джерел:

1. Український ветеранський фонд. (2024). *Портрет ветерана. Аналітичний звіт*. Міністерство у справах ветеранів України. <https://veteranfund.com.ua/analytics/portrait-of-veteran/>
2. Lipsky, M. (2010). *Street-level bureaucracy: Dilemmas of the individual in public service*. Russell sage foundation.
3. Somananda, O. & Ariyaratne, I. (2024). *The Buddhist approach to social work in Sri Lanka*. International Federation of Social Workers.
4. Cedos, Ломоносова Н. (2024). «Вони чекають на нас». *Вплив повномасштабної війни на умови праці соціальних працівників*. Аналітичний центр Cedos.
5. Compernelle, A. (2021). The Four Noble Truths for social work practice. *Advocate's Forum, 2021*. University of Chicago Crown Family School of Social Work, Policy, and Practice. <https://crownschool.uchicago.edu/student-life/advocates-forum/four-noble-truths-social-work-practice>
6. Gohori, J., Akimoto, T., Matsuo, K., & Fujimori, Y. (2026). Buddhist social work: Conceptualizing social work practice and theory in mainly Buddhist countries in the Asian region. In *Social Work in Asia: Education, Practice, and Service* (pp. 101-120). Springer Nature Switzerland. https://doi.org/10.1007/978-3-032-11089-3_8
7. Loan, N. H., Hoa, N. T. K., Lan, N. T. T., Minh, B. T., Nguyen, H., Tennakoon, W., ... & Wijesuriya, B. (2021). What Buddhist Social Work Can Do While Western-rooted Professional Social Work Cannot.
8. Nguyen, H. (2023). What is a true Buddhist social worker? *International Journal of Buddhist Social Work*, 2, 78-89. https://shukutoku.repo.nii.ac.jp/record/2000049/files/buddhistsocialwork_02_078-089.pdf
9. Soontaraporn, T. (2015). Towards Buddhist Social Work And Happiness. *Journal of the International Buddhist Studies College*, 1(1), 124-140.

Хлівна Є.С., студентка БП-4
кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
ye.khlivna@ukma.edu.ua

Ростовська Т.В., магістриня соціальної роботи,
старша викладачка кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
t.rostovska@ukma.edu.ua

РОЛЬ ЦИФРОВИХ СЕРВІСІВ У ЗАПОБІГАННІ ТА ПРОТИДІЇ НАСИЛЬСТВУ ЩОДО ЖІНОК В УКРАЇНІ

Насильство щодо жінок є одним із найпоширеніших порушень прав людини та значною соціальною проблемою, що має руйнівні наслідки для суспільства. Попри поступові правові зміни та ратифікацію Стамбульської конвенції в Україні у 2022 році, статистика свідчить про значне поширення різних видів насильства як у публічному, так і в приватному просторі.

Згідно з опитуванням ЄС щодо гендерно зумовленого насильства, кожна третя жінка в Європі зазнає фізичного, сексуального насильства або погроз у дорослому віці (FRA, 2024).

Війна в Україні значно підвищує вразливість жінок до насильства, створюючи нові ризики та бар'єри в отриманні допомоги. До таких ризиків відносять підвищення рівня стресу, економічну нестабільність, внутрішнє переміщення. Так, у зонах бойових дій, на деокупованих територіях, у віддалених громадах фізичний доступ до поліції, соціальних служб або кризових центрів часто може бути надто небезпечним, ускладненим або неможливим. Учасниці (-ки) фокус-групових дискусій, проведених в межах дослідження «Гендерно обумовлене насильство в Україні в умовах війни: звіт за результатами оцінки» (ГО «Дівчата», 2024), також вказують на такі бар'єри як: нерелевантність каналів інформування, відсутність відповідних фахівців та послуг у маленьких громадах, недостатня публічність наявних послуг, як наслідок — недостатня обізнаність населення.

В умовах спільного проживання великої кількості людей, що притаманно для шелтерів або тимчасового житла, цифрові сервіси можуть стати одним з небагатьох або єдиним конфіденційним та безпечним способом звернення по допомогу.

В умовах глобальної діджиталізації концепція e-Social Work є сучасним напрямом розвитку соціальної роботи, що дозволяє забезпечити доступність послуг (Sokolova, 2022). Державна соціальна політика також це підтримує, про що свідчать ініціативи Мінсоцполітики України щодо цифровізації соціальних послуг (2025). Цифрові сервіси стають критично важливим інструментом системи протидії насильству (Sydorenko et al., 2024). Мобільні додатки, чат-боти, спеціалізовані онлайн-платформи забезпечують миттєвий доступ до інформації, контактів екстрених служб та психологічної підтримки. Вони можуть допомогти подолати психологічний бар'єр першого звернення, оскільки забезпечують високий рівень анонімності та конфіденційності. Також їхня перевага полягає в тому, що вони дозволяють отримати допомогу онлайн, без додаткового ризику, пов'язаного із виходом зі свого місця перебування.

Як підтверджують дослідники, електронні соціальні послуги мають на меті підвищити якість життя та безпеку клієнтів (Sydorenko et al., 2024). Практичний досвід українських неурядових організацій також підтверджує ефективність дистанційних послуг в кризових умовах, про що свідчать звіти із значними обсягами звернень через гарячі лінії та чат-боти: «Ла Страда-Україна» — 44 805 консультацій (2024), «Не дрібниці» — понад 9 188 консультацій (2024), онлайн-платформа психологічної підтримки «Аврора» — понад 130 000 осіб скористалися вичерпною інформацією про різні види підтримки (2024), «Teenergizer» — 63 282 консультації (2024), «Розкажи мені» — 49 912 оброблених заявок.

Цифрові сервіси для постраждалих можуть стати також одним з ефективних способів превенції та реагування на насильство у цифровому середовищі, яке набуває значного поширення: дослідження Economist Intelligence Unit свідчить, що 85% опитаних жінок із 45 країн світу, включно з Україною, зазнавали або були свідками насильства в інтернеті, а 38% жінок повідомили, що мали особистий досвід такого насильства (Міністерство внутрішніх справ України, 2024).

Цифрові сервіси поступово впроваджуються в Україні: наприклад, додатки «Крила» та «Катерина». Застосунок «Крила» розроблений UNFPA Україна разом з МВС та Національною поліцією України за підтримки уряду Великої Британії (Рівненська обласна державна адміністрація, 2024). Основна функція додатку — екстрений виклик поліції у разі небезпеки за допомогою лише однієї кнопки «SOS», що не потребує дзвінка. Застосунок «Катерина» працює за принципом платної підписки і забезпечує оперативний приїзд групи мобільного реагування протягом 5 хвилин після натиску кнопки (Kateryna, 2026). Водночас тема цифровізації послуг для постраждалих від насильства залишається недостатньо вивченою — йдеться про врахування досвіду користувачок, зручність інтерфейсу, доступність та сприйняття жінками таких сервісів, а також можливі бар'єри у користуванні та етичні виклики у роботі.

Підсумовуючи, актуальність теми першочергово зумовлена поширеністю проблеми насильства щодо жінок та додатковими викликами, спричиненими війною в Україні. Існує потреба у ефективних та доступних механізмах захисту жінок від насильства, зокрема через розвиток та впровадження цифрових сервісів, а також дослідження вже існуючих сервісів для якісного впровадження електронних послуг із запобігання та протидії насильству.

Список використаних джерел:

1. Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульська конвенція). (2011). *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994>
2. European Union Agency for Fundamental Rights (FRA). (2024). *One in three women in the EU have experienced violence*. URL: https://fra.europa.eu/en/news/2024/one-three-women-eu-have-experienced-violence?fbclid=PAAdGRleANfxcFleHRuA2FlbQIxMQABps3mBnUc8Hi2oSmDE4Yuz1iIArCyQI75hI9sqxzFe4VL2iplX0qndFKr9Q_aem_StujrT1VJNeB81GJd24RRA
3. ГО «Дівчата». (2024). *Гендерно обумовлене насильство в Україні в умовах війни: звіт за результатами оцінки*. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ec33O7rN1rxgL9drMIJauMY20emNUVUh/view>
4. Sokolova, O. I. (2022). Social work and digital technologies: A new reality for professionals. *Social Work and Education*, 9(3), 132–145. doi: <https://journals.uran.ua/swe/article/view/286626>
5. Міністерство соціальної політики України. (2025). *Цифровізація соціальних послуг: Мінсоцполітики розпочинає серію онлайн-зустрічей для фахівців соціальної сфери*. URL: <https://www.msp.gov.ua/press-center/news/tsyfrovizatsiya-sotsialnykh-posluh:-minsotspolityky-rozpochnayе-seriyu-onlayn-zustrichey-dlya-fakhivtsiv-sotsialnoyi-sfery>

6. Sydorenko, O. A., Prykhodko, Y. A., & Lysak, O. Y. (2024). E-social work as a modern vector for social development. *SHS Web of Conferences*, 191(05005). doi: https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/pdf/2024/04/shsconf_shw2023_05005.pdf
7. Ла Страда-Україна. (2024). *Річний звіт*. URL: <https://la-strada.org.ua/reports/richnyj-zvit-2024.html>
8. United Nations Population Fund (UNFPA). (2025). *Annual Report 2024*. URL: <https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/2025-11/Annual%20Report%202024.pdf>
9. Teenergizer. (2024). *Річний звіт 2024*. URL: <https://teenergizer.org/2024/12/richnij-zvit-2024/>
10. «Розкажи мені». *Онлайн-платформа психологічної допомоги*. URL: <https://tellme.com.ua/>
11. Міністерство внутрішніх справ України. (2024). Різновиди насильства в цифровому середовищі щодо жінок. <https://mvs.gov.ua/news/riznovidi-nasilstva-v-cifrovomu-seredovishhi-shhodo-zinok>
12. MIT Technology Review. (2021). A horrifying new AI app swaps women into porn videos with a click. URL: <https://www.technologyreview.com/2021/09/13/1035449/ai-deepfake-app-face-swaps-women-into-porn/>
13. Рівненська обласна державна адміністрація. (2024). *В Україні запрацював мобільний застосунок для жінок, які постраждали від домашнього насильства*. URL: <https://www.rv.gov.ua/news/v-ukraini-zapratsiuvav-mobilnyi-zastosunok-dlia-zhinok-iaki-postrazhdaly-vid-domashnoho-nasylstva>
14. Kateryna. (2026). *Рантом що, їде Катерина*. URL: <https://kateryna.care/>

Павлівський Д.Р., студент БП-4
кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
d.pavlivskiy@ukma.edu.ua

Ростовська Т.В., магістриня соціальної роботи,
старша викладачка кафедри «Школа соціальної роботи ім. В.І. Полтавця»,
Національний університет «Києво-Могилянська академія»
t.rostovska@ukma.edu.ua

СОЦІАЛЬНІ СЛУЖБИ ЯК СУБ'ЄКТ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПОСТРАЖДАЛИМ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА

За даними Національної поліції України, з січня по листопад 2025 року до поліції надійшло більше 103 тисяч заяв, пов'язаних із домашнім насильством, серед яких 80% випадків ідентифіковані як адміністративні правопорушення за вчинення домашнього насильства, а найпоширенішою формою є психологічне насильство - 76,4% (Департамент комунікації МВС, 2025).

Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (2017) визначає домашнє насильство як дії або бездіяльність фізичного, сексуального, психологічного або економічного характеру, вчинені в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, а також погрози вчинення таких дій (Про запобігання та протидію домашньому насильству, 2017).

Суб'єкти, які безпосередньо здійснюють заходи у сфері протидії та запобігання домашньому насильству, визначені Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» у статті 6. Такими суб'єктами є спеціально уповноважені органи, які